

आचार्यउपनीयवेदाध्यापकः ॥ गुरवः पित्रादयः ॥ दृढाज्ञानवयोदृढाः ॥ वां युवाभ्यां अनुजीव्यं ग्राह्यांशः नगृह्यते नगृहीतः ॥ ९ ॥ गृहीतोवा नविज्ञातः विस्मृतइत्यर्थः ज्ञातविस्मरणमपि युवयोर्नसंभावितमित्याह ॥ भारइति ॥ अज्ञानस्य भारोवाह्यते अज्ञानबाहुल्यमेववर्तते नज्ञानलेशोपीतिभावः ॥ धरामि राज्यमितिशेषः ॥ राज्यभ्रंशस्य परमकारणंभवादृशदुर्मतिसंगस्तत्रसत्यपितन्मूलानर्थे एतावत्कालंयत्तयोर्बलेनतिरस्कृतइत्यर्थः ॥ १० ॥ युवाभ्यां स्वनाशमप्यविज्ञाय दुर्वचउक्तमित्याह ॥ किं

आचार्योगुरवोदृढावथावांपर्युपासिताः ॥ सारंयद्राजशाखाणामनुजीव्यंनगृह्यते ॥ ९ ॥ गृहीतोवानविज्ञातोभारोऽज्ञानस्यवाह्यते ॥ ईदृशैःसचिवैर्युक्तोमूर्खैर्दिष्ट्याधराम्यहं ॥ १० ॥ किन्नुमृत्योर्भयंनास्तिमांवक्तुंपरुषंवचः ॥ यस्यमेशासतो जिह्वाप्रयच्छतिशुभाशुभं ॥ ११ ॥ अप्येवदहनंस्पृष्ट्वावनेतिष्ठंतिपादपाः ॥ राजदंडपरामृष्टास्तिष्ठंतेनापराधिनः ॥ १२ ॥ हन्यामहंत्विमौपापोशत्रुपक्षप्रशंसिनो ॥ यदिपूर्वोपकारैर्मेक्रोधोनमृदुतां व्रजेत् ॥ १३ ॥ अपध्वंसतनश्यध्वंसन्निकर्षादितोमम ॥ नहिवांहंतुमिच्छामिस्मराम्युपकृतानिवां ॥ हतावेवरुतघ्नौद्वौमयिस्नेहपराङ्मुखौ ॥ १४ ॥ एवमुक्त्वातुसवीडौतौदृष्ट्वाशुकसारणौ ॥ रावणंजयशब्देनप्रतिनंद्याभिनिःसृतौ ॥ १५ ॥ अब्रवीच्चदशग्रीवःसमीपस्थंमहोदरं ॥ उपस्थापयमेशीघ्रंचारानितिनिशाचरः ॥ महोदरस्तथोक्तस्तुशीघ्रमाज्ञापयचरान् ॥ १६ ॥ ततश्चाराःसंत्वरिताप्राप्ताःपार्थिवशासनात् ॥ उपस्थिताःप्रांजलयोवर्धयित्वाजयाशिषः ॥ १७ ॥

त्विति ॥ शासतोरज्ञोयस्यमे जिह्वा तदुक्तिः शुभाशुभं निग्रहानुग्रहं प्रयच्छति तंमां परुषंवचोवक्तुमुत्सहेथे यतः तद्युवयोर्मृत्योर्भयंकिन्नुनास्ति यदिस्यान्नब्रुवाथेइत्यर्थः ॥ ११ ॥ अप्रतिक्रियानर्थोराजद्रोहइत्याह ॥ अप्येवेत्यादि ॥ राजदोषपरामृष्टाः राजक्रोधविषयाः ॥ १२ ॥ पूर्वोपकारैर्युद्धादौकृतैः ॥ १३ ॥ अपध्वंसत मत्सभाप्रवेशाद्भूताभवत मेसन्निकर्षान्नश्यध्वं अदर्शनंगच्छत ॥ क्रोधवशाद्वचनव्यत्यासोनदोषाय हतावेव विनापिशिरच्छेदधिक्कारादेवेतिशेषः ॥ १४ ॥ प्रतिनंद्याभिनिःसृतौ अयमेवतयोःराक्षसत्वप्रापकशापस्यांतइत्यन्यत्रस्पष्टं ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥